

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki Powiat Nowotomyski
1.2	siedzibę jednostki ul. Poznańska 33
1.3	adres jednostki 64-300 Nowy Tomyśl
1.4	podstawowy przedmiot działalności- jednostki powiatowa samorządowa jednostka
	<p>Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej</p> <p>14 jednostek budżetowych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Komenda Powiatowa Państwowej Starzy Pożarnej ✓ Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego ✓ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ✓ Powiatowe Centrum Sportu, ✓ Powiatowe Centrum Usług Wspólnych ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ✓ Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy, ✓ Powiatowy Urząd Pracy, ✓ Jednostki oświatowych (zespoły szkół) - 5 jednostek, ✓ Starostwo Powiatowe.
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem 01.01.2019-31.12.2019
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe
	Sprawozdanie zbiorcze składające się z informacji 14 jednostek budżetowych Powiatu Nowotomyskiego
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

	<p>Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości - informacje wg. załącznika nr 1.</p> <p>Zasady stosowane w prowadzeniu ksiąg rachunkowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się lub amortyzuje według stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. 2. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej do używania. 3. Zakończenie odpisów umorzeniowych następuje nie później niż z chwilą zrównania odpisów umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru. 4. Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji odnoszone są na fundusz. 5. Odpisy umorzeniowe środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ujmuje się w księgach rachunkowych rocznie, według stanu na koniec danego roku. 6. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, umarza się: <ol style="list-style-type: none"> a) książki i inne zbiory biblioteczne, b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, c) odzież i umundurowanie, d) meble i dywany, e) pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne o wartości mieszczącej się w przedziale 1500,00 zł – 10000,00 zł, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodu w 100 % ich wartości w momencie oddania do używania. 7. Nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury. 8. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne amortyzuje się metodą liniową. 9. Składniki majątku o wartości: <ul style="list-style-type: none"> – nie przekraczającej 1499,00 zł, ewidencjonuje się bezpośrednio w koszty działalności i nie podlegają ewidencji bilansowej i pozabilansowej; – w przedziale do 1499,00 zł podlegają odpisaniu w ciężar kosztów zużycia materiałów w momencie przekazania ich do użytkowania i są objęte ewidencją ilościową; – w przedziale 1500,00 zł – 10000,00 zł podlegają ewidencji bilansowej na koncie pozostałe środki trwałe. 10. W przypadku, gdy środek trwały składa się z wielu elementów zestawienie jego części składowych stanowi integralną część dokumentu OT – Przyjęcie Środka Trwałego. 11. Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów) wycenia się w wartości netto tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. 12. Gospodarka materiałowa podlega ewidencji ilościowo-wartościowej i rozchód materiałów wycenia się przy zastosowaniu metody -FIFO (1 jednostka).
5.	inne informacje
	<p>Inne istotne informacje w zakresie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Należności – wycenia się w wartości nominalnej łącznie z VAT, 2. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej; wartość tych środków na rachunkach bankowych obejmuje również odsetki dopisane przez bank, 3. Zobowiązania – wycenia się w wartości nominalnej, łącznie z VAT, 4. Otrzymane darowizny w postaci rzeczowych składników aktywów obrotowych wycenia się w kwocie nie wyższej od ich cen rynkowych w momencie otrzymania, 5. Otrzymane odszkodowania, grzywny i kary wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty (według otrzymanych lub naliczonych kwot z podanych tytułów), pod warunkiem, że są niewątpliwe, 6. Fundusze własne i specjalne oraz pozostałe, nie wymienione wyżej aktywa i pasywa, wycenia się w wartości nominalnej, 7. Wartości poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i kosztów, strat i zysków nadzwyczajnych ustala się oddzielnie i nie można ich ze sobą kompensować, 8. Wynik finansowy jednostki ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”.

II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	- informacje wg załącznika nr 1 i 2
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych , w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	- informacje wg załącznika nr 3 i 4
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	- informacje wg załącznika nr 5
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	- informacje wg załącznika nr 6
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	- informacje wg załącznika nr 7
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	- informacje wg załącznika nr 8
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	- informacje wg załącznika nr 9
b)	powyżej 3 do 5 lat
	- informacje wg załącznika nr 9
c)	powyżej 5 lat -
	- informacje wg załącznika nr 9
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie posiada
1.11.	łącznie kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	- nie posiada
1.12.	łącznie kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń

	- nie posiada
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	- -
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	- - nie posiada
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze -
	- informacje wg. załącznika nr 10
1.16.	inne informacje
	Wyłączenia z tytułu rozliczeń występujących na dzień 31.12.2018 roku pomiędzy jednostkami.
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	-
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	informacje wg. załącznika nr 11
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	- informacje wg. załącznika nr 12
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
2.5.	inne informacje
	w tym: informacje o środkach zgromadzonych na rachunku VAT – nie posiada
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	<ul style="list-style-type: none"> - informacje o znaczących zdarzeniach, dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego, - informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym, - zmiany w polityce rachunkowości, - wartość aktywów i pasywów dot. Państwowych Funduszy Celowych (np. PFRON, Fundusz Pracy), -

2020-05-05

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)

załącznik nr 1

Tabela nr 1. Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych – od 1.1.2019 r. - 31.12.2019 r.			
<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Licencje na użytkowanie programów komputerowych</i>	<i>Pozostałe wartości niematerialne i prawne</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na początek roku obrotowego	1 090 941,35	0,00	1 090 941,35
Zwiększenia, w tym:	0,00	0,00	0,00
1) nabycie	0,00	0,00	0,00
2) przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia, w tym:	0,00	0,00	0,00
1) sprzedaż	0,00	0,00	0,00
2) likwidacja	0,00	0,00	0,00
3) przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00
Wartość brutto na koniec roku obrotowego	1 090 941,35	0,00	1 090 941,35
Umorzenie na początek roku obrotowego	634 128,08	0,00	634 128,08
Zwiększenia, w tym:	226 165,77	0,00	226 165,77
1) amortyzacja	226 165,77	0,00	226 165,77
2) przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia, w tym:	0,00	0,00	0,00
1) sprzedaż	0,00	0,00	0,00
2) likwidacja	0,00	0,00	0,00
3) inne	0,00	0,00	0,00
Umorzenie na koniec roku obrotowego	860 293,85	0,00	860 293,85
Odpisy aktualizujące na początek roku obrotowego	0,00	0,00	0,00
Zwiększenia	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia, w tym:	0,00	0,00	0,00
1) wykorzystanie	0,00	0,00	0,00
2) korekta odpisu	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące na koniec roku obrotowego	0,00	0,00	0,00
Wartość netto na początek roku obrotowego	456 813,27	0,00	456 813,27
Wartość netto na koniec roku obrotowego	230 647,50	0,00	230 647,50

Załącznik nr 2**Tabela nr 2. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych od 1.1.2019 r. do 31.12.2019 r.**

Wyszczególnienie	Grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	w tym: dobra kultury	Razem
Wartość brutto na początek roku obrotowego	3 772 006,92	119 722 303,51	5 356 983,11	2 828 744,88	2 050 276,89	0,00	133 730 315,31
Zwiększenia, w tym:	226 859,50	11 897 624,58	1 024 056,88	25 318,18	174 861,79	0,00	13 348 720,93
1) nabycie	0,00	7 892 558,11	787 804,51	25 318,18	148 578,59	0,00	8 854 259,39
2) przemieszczenie wewnętrzne	226 859,50	4 005 066,47	236 252,37	0,00	26 283,20	0,00	4 494 461,54
Zmniejszenia, w tym:	226 859,50	4 885 559,42	120 430,33	146 901,00	1 042 619,26	0,00	6 422 369,51
1) sprzedaż	0,00	755 390,00	18 204,00	0,00	0,00	0,00	773 594,00
2) likwidacja	0,00	0,00	6 059,91	84 520,00	16 993,96	0,00	107 573,87
3)przemieszczenie wewnętrzne	226 859,50	4 130 169,42	96 166,42	62 381,00	1 025 625,30	0,00	5 541 201,64
Wartość brutto na koniec roku obrotowego	3 772 006,92	126 734 368,67	6 260 609,66	2 707 162,06	1 182 519,42	0,00	140 656 666,73
Umorzenie na początek roku obrotowego	0,00	27 025 929,68	3 949 837,33	2 052 953,95	1 497 682,02	0,00	34 526 402,98
Zwiększenia:	0,00	6 243 728,80	639 972,17	174 336,75	240 326,64	0,00	7 298 364,36
1) amortyzacja	0,00	4 796 684,52	397 673,54	174 336,75	214 043,44	0,00	5 582 738,25
2)przemieszczenie wewnętrzne	0,00	1 447 044,28	242 298,63	0,00	26 283,20	0,00	1 715 626,11
Zmniejszenia:	0,00	1 803 560,39	100 002,69	146 901,00	1 023 304,02	0,00	3 073 768,10
1) sprzedaż	0,00	133 137,45	15 291,36	30 129,00	0,00	0,00	178 557,81
2) likwidacja	0,00	0,00	6 059,91	54 391,00	16 778,72	0,00	77 229,63
3)przemieszczenie wewnętrzne	0,00	1 670 422,94	78 651,42	62 381,00	1 006 525,30	0,00	2 817 980,66
Umorzenie na koniec roku obrotowego	0,00	31 466 098,09	4 489 806,81	2 080 389,70	714 704,64	0,00	38 750 999,24
Wartość netto na początek roku obrotowego	3 772 006,92	92 696 373,83	1 407 145,78	775 790,93	552 594,87	0,00	99 203 912,33
Wartość netto na koniec roku obrotowego	3 772 006,92	95 268 270,58	1 770 802,85	626 772,36	467 814,78	0,00	101 905 667,49

załącznik nr 3

Tabela nr 3. Kwoty dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość długoterminowych aktywów niefinansowych od 1.1.2019 r. do 31.12.2019 r.					
Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu odpisów w ciągu roku		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
	<i>Nie dotyczy</i>	0	0	0	0

załącznik nr 4

Tabela nr 4. Kwoty dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość długoterminowych aktywów finansowych od 1.1.2019 r. do 31.12.2019 r.					
Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu odpisów w ciągu roku		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1	<i>Akcje i udziały</i>	4 915,50	68,38	4 983,88	0,00
		4 915,50	68,38	4 983,88	0,00

załącznik nr 5

Tabela nr 5. Wartość gruntów użytkowanych wieczystość na dzień 31.12.2019 r.	
Wyszczególnienie	Stan na koniec roku obrotowego
<i>Powierzchnia (m²)</i>	0,00
<i>Wartość (w zł)</i>	0,00

załącznik nr 6

Tabela nr 6. Środki trwale niemortyzowane lub nieumarzane od 1.1.2019 r. do 31.12.2019 r.					
Lp.	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1	0	33 801,00	0	0,00	33 801,00
2	1	782 215,04		0,00	782 215,04
3	2	24 899,47		0,00	24 899,47
4	3	44 422,60		0,00	44 422,60
5	4	92 734,53		5 827,56	86 906,97
6	5	0,00		0,00	0,00
7	6	298 139,23		23 269,20	274 870,03
8	7	6 410 670,71	0,00	219 800,00	6 190 870,71
9	8	62 402,12		0,00	62 402,12
	ogółem	7 749 284,70	0,00	248 896,76	7 500 387,94

Załącznik nr 7

Tabela nr 7. Papiery wartościowe, w tym akcje i udziały oraz dłużne papiery wartościowe od 1.1.2019 r. do 31.12.2019 r.									
Lp.	Treść	Stan na początek roku		Zwiększenia		Zmniejszenia		Stan na koniec okresu	
		ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
1.	Akcje	6,00	684,50	0,00	0,00	5,00	84,50	1,00	600,00
1.1		6,00	684,50	0,00	0,00	5,00	84,50	1,00	600,00
1.2									
2.	Udziały								
2.1									
2.2									
3.	Dłużne papiery wartościowe								
3.1									
3.2									
4.	Inne papiery wartościowe								
4.1									
4.2									
	RAZEM	6,00	684,50	0,00	0,00	5,00	84,50	1,00	600,00

Załącznik nr 8**Tabela nr 8. Stan odpisów aktualizujących wartość należności**

<i>Grupa należności (według pozycji w bilansie)</i>	<i>Stan na początek roku</i>	<i>Zmiana stanu odpisów w ciągu roku</i>			<i>Stan na koniec roku obrotowego</i>
		<i>zwiększenia</i>	<i>wykorzystanie</i>	<i>rozwiązanie</i>	
<i>Należności z tytułu dostaw i usług</i>	195 059,34	71 730,84	0,00	1 345,56	265 444,62
<i>Należności z tytułu opłat</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* należy uszczegółowić kategorie należności np. od dłużników alimentacyjnych, z tytułu mandatów, kar umownych, podatków i opłat itp.

załącznik nr 9**-Tabela nr 9. Zobowiązania długoterminowe**

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Zobowiązania długoterminowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty</i>			
	<i>Powyżej 1 roku do 3 lat</i>	<i>Powyżej 3 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>RAZEM</i>
<i>Kredyty i pożyczki</i>	0,00	2 310 355,52	21 267 435,20	23 577 790,72
<i>Emisji obligacji</i>				
<i>Inne zobowiązania finansowe</i>				
<i>Pozostałe zobowiązania długoterminowe</i>				
RAZEM		2 310 355,52	21 267 435,20	23 577 790,72

załącznik nr 10

Tabela nr 10. Wyplacone środki pieniężne na świadczenia pracownicze		
Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	406 924,74
2	odpis na ZFSS	1 094 196,60
3	szkolenie pracowników niepedagogicznych	83 423,32
	inne świadczenia pracownicze	12 494,99
	ogółem	1 597 039,65

* należy wykazać wartość wypłaconych świadczeń

- pracowniczych, tj.:
- świadczenia urlopowe
 - inne świadczenia pracownicze

załącznik nr 11

Tabela nr 11. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie						
Wyszczególnienie	Koszt wytworzenia w roku ubiegłym			Koszt wytworzenia w bieżącym roku		
	ogółem	w tym:		ogółem	w tym:	
		odsetki	różnice kursowe		odsetki	różnice kursowe
Środki trwale oddane do użytkowania w roku obrotowym	1 081 476,00			6 300 813,45	0,00	0,00
Środki trwale w budowie	337 385,29	0,00	0,00	193 660,00	0,00	0,00

Załącznik nr 12

Tabela nr 12. Przychody i koszty nadzwyczajne		
Wyszczególnienie	2018 r. Kwota	2019 r. Kwota
<i>Przychody o nadzwyczajnej wartości</i>	0,00	0,00
<i>Przychody występujące incydentalnie</i>	62 112,85	379 300,44
<i>Koszty o nadzwyczajnej wartości</i>	0,00	0,00
<i>Koszty występujące incydentalnie</i>	0,00	0,00